

HISTORIALLINEN AIKAKAUSKIRJA

115. vuosikerta

Julkaisijat Suomen Historiallinen Seura ja Historian Ystävien Liitto

Päätoimittaja: Anu Lahtinen

Toimitussihteeri: Heidi Kurvinen

Toimittajat: Johanna Ilmakunnas, Ville Kivimäki, Simo Mikkonen, Johanna Rainio-Niemi

Hallitus: Janne Virkkunen (pj), Marja Jalava, Risto Jussila, Petri Karonen,

Sari Katajala-Peltomaa, Kaarina Palojärvi

Ulkoasu: Miia Huttu

Historiallinen Aikakauskirja noudattaa tieteellistä vertaisarviointikäytäntöä.

www.historiallinenaikakauskirja.fi ■ ISSN 0018-2362

SISÄLLYS

Suuntaviivoja

Anu Lahtinen, Tiedon puolesta 1

Artikkelit

✚ *Ritva Kylli*, Vettä ja leipää? – Vankilaruoka ja vallankäyttö 1800-luvun lopussa ja 1900-luvun alussa 3

✚ *Reetta Hänninen*, ”Sitten minulta loppui raha ja paperi” – Saima Grönstrand ja naiskirjailijan toimeentulon vaikeudet 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa 19

✚ *Marja Väänänen-Fomin* ja *Aini Pehkonen*, Vuoden 1936 alkoholistolain tulkintakehykset 33

✚ *Ago Raudsepp*, Kääkikö Churchill pommittaa Suomea? – Diplomatian ja tiedustelun vaikutus Petsamon pommitukseen kesällä 1941 45

✚ *Pauli Heikkilä*, Euroopan Nuorisokampanja Suomessa 1952–1957 62

✚ *Juha-Matti Ritvanen*, ”Komissarov olisi kääntynyt haudassaan” – Neuvostoliitto, Iso-Britannia ja Suomen Operaatio Pax 1989–1990 74

Katsaus

✚ *Juhana Salojärvi*, Ihmisoikeuksien historian tutkimukseen liittyviä ongelmia 87

Historia ja fiktio

Elviira Pulli, Rakas Yleisradio 98

Katsaus

Raisa Maria Toivo, Reformaatiohistorian ajankohtaisia haasteita 101

Julkaisemisesta

Ilkka Hemmilä ja *Heikki Laurila*, Historian nurkkapöytä tuo menneisyyden podcasteihin 107

Historian ystävä

Janne Virkkunen, Historian Ystävien Liiton kuulumisia 109

Arvioita

Miia Ijäs, Varjoista valtaistuimelle – Anna Jagellonica ja Itämeren valtapiiri 1500-luvulla (*Susanna Niiranen*) 110

Riikka Miettinen, Suicide in Seventeenth-Century Sweden – The Crime and Legal Praxis in the Lower Courts (*Mia Korpiola*) 112

Miikka Voutilainen, Poverty, inequality and the Finnish 1860s famine (*Antti Häkkinen*) 114

Marjaliisa Hentilä ja Seppo Hentilä, Saksalainen Suomi (*Vesa Vares*) 116

Niko Kannisto, Vaaleanpunainen tasavalta? – SDP, itsenäisyys ja kansallisen yhtenäisyyden kysymys vuosina 1918–1924 (*Pauli Kettunen*) 118

Martti Turtola, Mannerheim (*Pekka Visuri*) 120

Tuomas Tepora, Sodan henki – Kaunis ja ruma talvisota (*Martti Turtola*) 121

Hannah Arendt, Eichmann Jerusalemissa – Raportti pahuuden arkipäiväisyydestä (*Anssi Halmesvirta*) 123

Marjo Laitala ja Vesa Puuronen, Yhteiskunnan tahra? – Koulukotien kasvattien vaietut kokemukset (*Kirsi-Maria Hytönen*) 125

Charlotte Hyllén-Cavallius ja Fredrik Svanberg, Ålskade museum – Svenska kulturhistoriska museer som kulturproducenter och samhällsbyggare (*Eva Ahl-Waris*) 126

Tiedemaailma

Heidi Kurvinen, Vuoden historioteos 2016 -palkinto Marjaliisa ja Seppo Hentilälle 128

Kansi: Valokuvaaja Constantin Grünberg ikuisti vuonna 1940 vangin lukemassa sellissään helsinkiläisessä vankilassa. Kuva: Helsingin kaupunginmuseo, N64359.